

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/212/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112227056
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1112227056.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek senátu JUDr. Edity Szabovej a Mgr. Barbory Bartekovej v právnej veci navrhovateľky: M. F., nar. X.XX.XXXX, bytom E. 3, B., zastúpená Futej & Partners s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša 1, Bratislava, o náhradu škody vo výške 28 532,62 EUR s príslušenstvom, zaplatenie 28 532,62 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave, zo dňa 20. 02. 2015 č.k. 12C/157/2012-531, uzneseniu zo dňa 27. 04. 2015, č.k. 12C/157/2012-561, a zo dňa 27. 04. 2015, č. k. 12C/157/2012-559, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 20. 02. 2015, č.k. 12C/157/2012-531 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

II. Uznesenie zo dňa 27. 04. 2015, č.k. 12C/157/2012-561 **p o t v r d z u j e**.

III. Uznesenie zo dňa 27. 04. 2015, č.k. 12C/157/2012-559 **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

K výroku pod I. :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v právnej veci zamietol, návrh na začatie konania zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania podaným na súde dňa 20.8.2012 domáhala voči odporcovi náhrady škody vo výške 28 532,62 Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z.z."). Nárok zdôvodnila tým, že ako člen družstva vložila peňažné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len "Družstvo"), ktoré na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v rámci Prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska (ďalej len "NBS") zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej len "zákon č. 566/2001 Z.z."), a to prostredníctvom spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej len "obchodník s cennými papiermi"). Družstvo uzatvorilo s obchodníkom s cennými papiermi Zmluvu o správe portfólia cenných papierov (ďalej len "zmluva"), podľa ktorej miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených

navrhovateľkou do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície 8% p.a.. Nad činnosťou Družstva, ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi mala zákonnú právomoc vykonávať dohľad NBS v zmysle § 136 a nasl. zákona č. 566/2001 Z.z., kompetencie vyplývajú zo zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska a zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom. Po ukončení svojej činnosti pre Družstvo ku dňu 30.04.2010, obchodník s cennými papiermi Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov, ani zverené peňažné prostriedky. Družstvo tak nedisponovalo prostriedkami na výplatu navrhovateľkou zverených prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. Navrhovateľke konaním obchodníka s cennými papiermi, v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo vznikla škoda, nakoľko jej majetok sa zmenšil o sumu do Družstva vložených a nevrátených finančných prostriedkov. Za vznik tejto škody zodpovedal odporca v dôsledku nesprávneho úradného postupu pri výkone dohľadu nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi pri činnosti pre Družstvo. Po zistení závažných a podstatných nedostatkov v činnosti obchodníka s cennými papiermi NBS neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu nedostatkov, ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom z charakteru zistených porušení musela vedieť, že nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, ktorí mu zverili prostriedky na ich zhodnotenie. NBS nezasiahla včas a účinne voči obchodníkovi s cennými papiermi aj keď o problémoch Družstva bola informovaná a zbytočnými prietiahmi spôsobila, že obchodník s cennými papiermi mohol pokračovať v protiprávnom konaní na ujmu Družstva a tretích osôb vrátane navrhovateľky až do 01.03.2011, kedy NBS odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb. NBS nereagovala na list Družstva zo dňa 24.6.2010, ktorým Družstvo podalo podľa § 86 ods. 3 zákona 566/2001 Z.z. Bankovej rade podnet na vyhlásenie obchodníka s cennými papiermi za neschopného plniť záväzky voči klientom a NBS spôsobila, že Družstvo si nemohlo uplatniť nárok na náhradu za nedostupný klientsky majetok zverený navrhovateľkou obchodníkovi s cennými papiermi u garančného fondu investícií a tak uspokojiť následne nároky svojich členov. NBS zbytočnými prietiahmi resp. svojou nečinnosťou spôsobila, že neprijala v konaní voči obchodníkovi s cennými papiermi vhodné opatrenia (sankcie), ktorými by zabezpečila, že obchodník s cennými papiermi by nemohol nakladať so svojim majetkom inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľky resp. tretích osôb aj keď musela vedieť, že obchodník s cennými papiermi pri vykonávaní činnosti porušuje zákon. NBS o nedostatkoch v činnosti obchodníka s cennými papiermi vedela minimálne na základe kontroly, ktorú vykonala u obchodníka s cennými papiermi v roku 2007, keď vydala rozhodnutia, ktorým obchodníkovi s cennými papiermi uložila pokuty. Ku škode navrhovateľky by nedošlo, ak by NBS vykonávala dohľad nad obchodníkom s cennými papiermi riadne, urobila potrebné opatrenia na nápravu a to tak vo vzťahu obchodníka s cennými papiermi a aj Družstvu. NBS nepostupovala v súlade s predpismi v oblasti jej právomocí pri výkone dohľadu a objektívne zodpovedá za škodu, ktorá navrhovateľke vznikla.

Za nesprávny považovala navrhovateľka aj úradný postup odporcu, spočívajúci v 1/ oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým spôsobenej neplatnosti Prospektu investície a následné oneskorené zakázanie činnosti Družstva, 2/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteniach v prerokovaní nedostatkov a 3/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu.

Odporca žiadal návrh ako nedôvodný zamietnuť. Namietal, že nie sú splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu navrhovateľky v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. - nesprávny úradný postup, vznik škody, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Družstvo ako podnikateľský subjekt vyvíjalo svoju činnosť podľa Obchodného zákonníka. Za jeho celkovú činnosť zodpovedalo a v jeho mene konalo predstavenstvo Družstva ako štatutárny orgán. Navrhovateľka ako investor musela vedieť, že s takouto investíciou je spojené riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov tak, ako to ustanovuje § 129 ods. 1 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch. Úrad pre finančný trh, ktorého kompetencie pri výkone dohľadu prešli od 01.01.2006 na NBS, schválil pre Družstvo dňa 21.03.2002, Prospekt investície podľa § 127 ods. 2 zákona 566/2001 Z.z., ktorého účelom je investorom poskytnúť dostatok informácií pre ich investičné rozhodnutie. Pri jeho schvaľovaní orgánom dohľadu sa postupuje podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 zákona 566/20001 Z.z. a posudzuje sa najmä či obsahuje všetky zákonom predpísané údaje a tiež ich vzájomný súlad a zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v prospekte investície zodpovedá štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Schválenie Prospektu investície neznamenalo schválenie Zmluvy o správe portfólia, teda eventuálnym

nedodržívaním povinnosti zo zmluvy medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi zo strany obchodníka s cennými papiermi by bolo vo všeobecnosti porušením ich zmluvného vzťahu, ale nie porušením Prospektu investície, ktorý je záväzný len pre vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Jeho povinnosťou bolo uzatvoriť s obchodníkom s cennými papiermi zmluvu, ktorá obsahovala zásady správy portfólia uvedené v prospekte, kontrolovať plnenie zmluvy a v prípade nepĺnenia vymáhať súdnou cestou splnenie zmluvných záväzkov vyplývajúcich na prospech členov Družstva - investorov. NBS vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených v zákone o cenných papieroch č. 566/2001 Z.z., teda kontroluje zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2 a § 127), aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke ako aj dodržiavanie § 126 ods. 5. Až od 01.6.2010 je NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože to by bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. Družstvo bolo podľa zákona č. 566/2001 Z.z. povinné predkladať NBS polročné a ročné správy o svojom hospodárení, čo aj robilo a z hospodárskych výsledkov uvedených v správach nevyplývali indície a ani informácie o zhoršenej finančnej situácii Družstva, ktoré by ohrozili vyplácanie vyrovnávacích podielov či podielov na zisku jeho členom. Družstvo nemalo žiadne výhrady k obchodníkovi s cennými papiermi a ani nikdy neoznámilo NBS, že obchodník s cennými papiermi neoprávnene vyúčtováva odmenu, alebo inak neplní povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a nikdy ani nepodalo žalobu z dôvodu, že obchodník s cennými papiermi nekoná v súlade so zmluvou prípadne že spôsobuje škodu. Družstvo až dňa 15.04.2010 žiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a žiadalo o vykonanie dohľadu, pričom sa nedomáhalo svojich nárokov na súde i keď išlo o obchodný vzťah, ale žiadalo okamžitú nápravu od NBS. NBS po podaní podnetu a oboznámení sa s informáciami vykonala ihneď v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste a zistila, že obchodník s cennými papiermi neposkytoval pre Družstvo investičnú službu riadenie portfólia, nepredložil žiadnu dokumentáciu. NBS vzhľadom na podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi vydala rozhodnutie č. ODT-8305/2010 zo dňa 12.07.2010, o predbežnom opatrení, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi zdržať sa nakladania s majetkom klientov bez predchádzajúceho súhlasu NBS, rozhodnutie č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21.12.2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb uvedených v §156 ods. 2 písm. a) zákona č.566/2001 Z.z. NBS teda nebola nečinná, vydala relevantné rozhodnutia, nerobila prietahy v konaní a postupovala v súlade so zákonom o cenných papieroch a zákonom o dohľade. Vo vzťahu ku konaniu Družstva odporca uviedol, že Družstvo ignorovalo akúkoľvek iniciatívu NBS - nepreberalo si listové zásielky, neodpovedalo na výzvy NBS na predloženie dokladov a informácií a sťažovalo napredovaniu dohľadu. NBS vyzvala Družstvo, aby aktualizovalo Prospekt investície aj vzhľadom na výpoveď zmluvy danú obchodníkovi s cennými papiermi. Družstvo podalo dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatku k Prospektu investície, ale žiadosť nebola úplná a tak Družstvo bolo vyzvané na odstránenie nedostatkov. Nedostatky neboli odstránené a preto bolo konanie o žiadosti zastavené. Družstvo dňa 28.06.2010 doručilo podnet na vyhlásenie obchodníka s cennými papiermi za neschopného plniť záväzky voči klientom a tvrdilo, že obchodník s cennými papiermi pri riadení portfólia prijal od Družstva peňažné prostriedky vo výške 26.179.149,64 eur. NBS pri výkone dohľadu na mieste u obchodníka s cennými papiermi však nenašla žiadne dokumenty, ktoré by nasvedčovali tomu, že by Družstvo zverilo peňažné prostriedky za účelom riadenia portfólia. Družstvo ani na základe požiadavky NBS o predloženie výpisov z bankových účtov Družstva a pokladničných výdajok, na ktorých obchodník s cennými papiermi prijal peňažné prostriedky, však nepredložilo žiadne dôkazy. Vo vzťahu s požiadavkou o vyplatenie náhrady za zákonom chránený nedostupný klientsky majetok z Garančného fondu investícií odporca uviedol, že majetok Družstva nie je považovaný za zákonom chránený klientsky majetok § 81 ods. 1, písmeno c), bod 3 zákona č.566/2001 Z.z. Vo vzťahu k tvrdeniu, že NBS mala upozorniť navrhovateľku na zistené nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi odporca uviedol, že zákon o dohľade v § 2 ods. 2, § 17 ods. 1 ustanovuje, že dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný. Účastníkmi konania je len dohliadaný subjekt, pričom iná osoba nemá nárok na poskytovanie výsledkov konania a zistení pri výkone dohľadu. Navrhovateľka nepreukázala svoje tvrdenia, že NBS porušila svoju povinnosť tým, že neurobila nekonkretizovaný úkon alebo nevydala nekonkretizované rozhodnutie v zákonom stanovenej dobe, bola nečinná, robila zbytočné prietahy v konaní, či vykonala iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb. Poukázal na to, že na majetok Družstva bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3K/95/2010 a navrhovateľka si mala svoju pohľadávku prihlásiť v konkurznom konaní. Odporca tiež poukázal na skutočnosť, že

na Okresnom súde Bratislava I prebieha konanie na návrh Družstva na náhradu škody vo výške 63 163 426,03 eur, spôsobenej nesprávnym úradným postupom NBS a v uplatnenej škode sú zahrnuté aj členské vklady Družstva a peňažné prostriedky za zmenky, predané svojim členom.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka bola členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVEŠTÍCIE na základe prihlášky zo dňa 22.3.2007 a bola vlastníkom členského podielu vo výške 100 000,- Sk. Dňa 7.10.2008 uzavrela s Družstvom zmluvu o vystavení zmeniek a Družstvo sa zaviazalo vyplácať ju podľa splátkového kalendára s dohodnutým úrokom. Súčasne v prospech nej vystavilo v dňoch 7.10.2009 a 2.12.2009 vlastné zmenky. Dňa 11.4.2007 Družstvo navrhovateľke vydalo potvrdenie o zániku členstva ku dňu 30.03.2011 a vznikol jej tak nárok na vyrovnací podiel vo výške 2 074,75 Eur, splatný do 30.9.2011. Po vyhlásení konkurzu na majetok Družstva uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 3K/95/2010 z 11.04.2011 si navrhovateľka ako veriteľ prihlásila do konkurzu pohľadávku v žalovanej výške, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá. V súčasnosti je o pohľadávke vedené incidenčné konanie pod sp. zn. 1Cbi/403/2011, ktoré nie je právoplatne skončené.

Súd po vyhodnotení dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Vychádzal aj z ustálenej súdnej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/199/2005 a Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1404/2004), v zmysle ktorej platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, nie je tak daný základný predpoklad zodpovednosti štátu. Navrhovateľka sa ako bývalý člen Družstva, voči ktorému má právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, musí voči nemu domáhať zaplata svojjej pohľadávky. O jej pohľadávke v konkurznom konaní doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. V čase rozhodovania súdu tak navrhovateľka nepreukázala bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu. V súčasnosti nie je možné ani ustáliť majetok úpadcu - Družstva, z ktorého by mohla byť uspokojená jej pohľadávka, resp. aj po skončení konkurzného konania v prebiehajúcom konaní titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup. Z tohto dôvodu nemohol súd v rozhodnom čase ustáliť, či a najmä v akej výške vznikla navrhovateľke škoda.

Súd ďalej konštatoval, že o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom nesprávneho úradného postupu, teda vtedy, ak nesprávny úradný postup a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku a ak je preukázané, že ak by nebolo nesprávneho úradného postupu ku škode by nebolo bývalo došlo. V predmetnej veci podľa názoru súdu na základe uvedených skutočností neexistuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľkou uvádzanou škodou a vytýkaným (nepreukázaným) nesprávnym úradným postupom odporcu. Súd v dokazovaní oboznámil listinné dôkazy týkajúce sa vzťahu medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi a zamietol návrhy navrhovateľky na vykonanie dokazovania zabezpečením účtovníctva Družstva od roku 2002 do roku 2010 a výsluchom svedkov J. X. G., D. F. V., D. P. A. a D. Q. G., keď považoval vykonanie navrhovaných dôkazov za nadbytočné, nakoľko z listinných dôkazov založených odporcom v priebehu konania mal dostatočne preukázaný skutkový stav opísaný odporcom vo vyjadrení k žalobnému návrhu.

Na základe uvedených skutočností súd prvého stupňa konštatoval, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a jej návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal právo na ich náhradu voči navrhovateľke, ktorá vo veci úspech nemala, nakoľko odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka odvolanie v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu, podaním zo dňa 23.0.2015, do výroku pod bodom II., ktorým bol zamietnutý návrh vo veci samej. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu, alebo aby ho v tejto časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľka v odvolaní namietla, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že odporca nepostupoval v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty. Základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nemu bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t.j., že ich postup bude

zo strany subjektov práva predvídateľný. Navrhovateľka sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie odporcu ako orgánu dohľadu. Nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa odporcu len formálny, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval. Postup odporcu bol svojvoľný, resp. arbitrárny v neprospech každého, ktorý sa naň z hľadiska stability a ochrany investície spolieha. Uviedla, že súd sa mal riadiť zmyslom a účelom zákona a neuprednostniť iné výkladové metódy pred ústavne súladným výkladom. V tejto súvislosti poukázala na nálezy Ústavných súdov Slovenskej a Českej republiky, sp. zn. III.ÚS 341/07, I.ÚS 243/07 a sp. zn. Pl. ÚS 21/96. Argument odporcu, že vykonával dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ale nevykonával dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, je irelevantný, ak navrhovateľka nemohla o takto zúženom dohľade orgánu dohľadu vedieť. Podľa jej názoru nie je správny záver súdu prvého stupňa o tom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou, ktorá jej vznikla a porušením zákonných povinností odporcu spočívajúcich v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon o cenných papieroch. Ku škode navrhovateľky došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti odporcu vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že navrhovateľka nebola „bdelá“. Súd prvého stupňa svojím výkladom umožňuje, aby došlo aj v budúcnosti k porušeniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovania v rámci subjektov dohliadaných odporcom. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti. Podľa § 135 ods. 1 zákona, ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 zákona o cenných papieroch mal odporca zisťovať, čo v prípade Družstva ani Obchodníka s cennými papiermi neurobil, všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolenia na činnosť vydaných NBS Družstvu a obchodníkovi. V prípade Družstva bol prospekt investícií vydaný ešte vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne dodatkovany zo strany NBS. Povinný zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca koncipovaný tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť, vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka a vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov dokonca klientov dohliadaných subjektov. V skutkovo a právne totožnom konaní vedenom pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole družstva zistila, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka. Družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov (svojich členov) investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a družstvom. V konaní sp. zn. 7C/206/2011 bolo ďalej zistené, že NBS sa napriek zisteniam o rizikovosti portfólia družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo následne po tomto vytknutí zo strany NBS rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI REALITY s.r.o. a GLOBAL production, s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100% dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s., a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom D. E. G., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. To znamená, že NBS aj naďalej akceptovala stav, že celé portfólio družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom. Následne v roku 2008 NBS vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch. Ani po vydaní tohto rozhodnutia NBS, okrem udelenej bezvýznamnej pokuty vo výške 10 000,- eur, rovnako ani po zisteniach vo vzťahu k samotnému družstvu z roku 2007 nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch. Neprijala ani žiadne následné kontrolné opatrenia, ako napr. predbežný alebo celkový zákaz činnosti obchodníkovi alebo Družstvu, resp. zrušenie povolenia na činnosť obchodníkovi alebo udelenie peňažnej sankcie priamo členom predstavenstva Družstva alebo obchodníka. Týmto podcenením situácie odporca umožnil ďalšiu činnosť Družstva aj obchodníka, čo vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti navrhovateľkou vložených prostriedkov do Družstva. Odporca následne svojím postupom potvrdil tieto tvrdenia navrhovateľky o tom, že družstvo ako aj obchodník dlhodobo porušovali zákon o cenných papieroch, keď NBS dňa 04.03.2011 obchodníkovi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť až v roku 2011. Toleroval tak porušovanie právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. V ďalšom navrhovateľka poukázala na to, že NBS rozhodnutím zo dňa 30.05.2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií. Z výpočtu nedostatkov vytykaných NBS Prospektu investícií je nepochybné, že prospekt

bol neaktuálny v základných a z pohľadu investorov v rozhodujúcich skutočnostiach. NBS účelovo ustálila trvanie neaktuálnosti prospektu až od mája 2010. Z vykonaných dôkazov však vyplýva, že údaje zahrnuté do prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, a to spätne k 31.12.2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27.8.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov (údaje o subjektoch, ktoré ovládajú družstvo boli neaktuálne minimálne od 1.10.2009, údaje o subjektoch, s ktorými je družstvo majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 1.10.2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti družstva boli neaktuálne už k 31.12.2006). Z uvedeného potom vyplynulo, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od roku 31.12.2006, avšak NBS voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti konečne zakázala činnosť. Navrhovateľka vyjadrila svoj nesúhlas s názorom súdu prvého stupňa, ktorým vyslovil, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak navrhovateľka nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní, nakoľko zákon č. 514/2003 Z. z. takúto podmienku neustanovuje. Súd prvého stupňa nezohľadnil vo svojom rozhodnutí aktuálny stav konkurzu, podľa ktorého je možnosť navrhovateľky ako veriteľky na uspokojenie pohľadávky vylúčená. Navrhovateľka napokon v odvolaní namietala, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O.s.p.. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 11/2010 z 31.01.2012.

Odporca sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľky podaním zo dňa 04.05.2015 a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdil. Prvostupňový súd v prejednávanej veci vykonal rozsiahle dokazovanie, riadne zabezpečil listinné dôkazy, dostatočne a správne zistil skutkový stav a dospel aj k správne a riadne odôvodnenému rozhodnutiu v predmetnej veci. Za nepresné a účelové označil tvrdenie navrhovateľky, že všeobecný súd musí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania (nález ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 115/03, sp. zn. III.ÚS 209/04 a sp. zn. I.ÚS 241/07). V odvolaní navrhovateľka ani nešpecifikovala, na ktoré otázky nedostala odpoveď. Tvrdenia navrhovateľky nasvedčujú tomu, že táto sa účelovo snaží navrhovať ďalšie právne irelevantné dôkazy, ktoré odďaľujú rozhodnutie vo veci, pričom sama nevyužila všetky možnosti na vymoženie svojho nároku, keď nepodala žalobu proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie družstva, ktorí boli zodpovední za riadenie družstva PDSI a tiež za hospodárenie a nakladanie s majetkom Družstva. K navrhovateľkou namietanému porušeniu princípov právneho štátu zo strany odporcu uviedol, že jeho kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry. Pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiaval zákonné pravidlá zakotvené v zákone o dohľade a zákone o cenných papieroch. Navrhovateľka ako laik mohla sama požiadať odporcu o vysvetlenie jeho zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu na finančnom trhu. Poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia, v ktorých sa vyjadroval k otázkam namietaným navrhovateľkou. Vo vzťahu k argumentácii navrhovateľky s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 zo dňa 11.04.2012 v súvislosti s otázkou reálnej predčasnosti žalobného návrhu odporca uviedol, že tvrdenie je zavádzajúce a nezodpovedá skutočnosti. Uvedený rozsudok totiž primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu, a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Pritom Najvyšší súd ČR výslovne judikoval, že „akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v § 3 ods. 2 ZKV“. V rozsudku ďalej Najvyšší súd ČR konštatuje, že aj z rozsudku zverejneného v zbierke pod č. R 48/2011 (rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 2601/2010) vyplýva, že v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka „sa posúdenie nevymáhateľnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku škody spôsobenej štátom odvíja odo dňa, keď poškodený dostal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu bez ohľadu na to, že doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie o zrušení konkurzu“. Už uvedený rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 sa konkrétne zaoberal náhradou škody, ktorej sa navrhovatelia domáhali proti členom štatutárneho orgánu konkrétnej obchodnej spoločnosti preto, lebo členovia štatutárneho orgánu si oneskorene splnili povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok danej obchodnej spoločnosti. Navrhovateľke doposiaľ nevznikla žiadna škoda, pretože vznik samotnej škody a jej výšky

bude závisieť od výsledku konkurzného konania družstva. Až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči dlžníkovi nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže jej vzniknúť škoda. Táto škoda nevzniká v okamihu splatnosti pohľadávky, ani v okamihu omeškania dlžníka, ale mohla by vzniknúť až okamihom, keď sa právo veriteľa - navrhovateľky voči dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným. Navrhovateľka si teda zmiešava ujmu, ktorá jej ako veriteľovi bola spôsobená doterajším neplnením záväzkov jej dlžníkom, s ujmou, ktorá je jednou z podmienok vzniku nároku na náhradu škody. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že listinné dôkazy neboli riadne vykonané spôsobom upraveným v ustanovení v § 129 ods. 1 O.s.p., t.j., že neboli prečítané určité listiny, alebo ich presne označené časti, odporca k tomu namietol, že zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že súd oboznámil obsah spisu prečítaním podstatných častí označených listín. Podstatné je aj to, že obsah týchto listinných dôkazov je známy tak súdu, ako aj účastníkom z inej rozhodovacej činnosti súdu. Na Okresnom súde Bratislava I je podľa informácií odporcu podaných cca 800 žalôb na rovnakom skutkovom a právnom základe, a od 02.07.2012 sa uskutočnili stovky pojednávania v skutkovo a právne identických veciach s totožnými listinnými dôkazmi. Vo všetkých sporoch je právnym zástupcom navrhovateľov (veriteľom družstva PDSI) advokátska kancelária FUTEJ & Partners, s.r.o.. V tejto súvislosti odporca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/283/2006 z 27.2.2008, podľa ktorého netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 a 211 ods. 2 O.s.p.). Dospel k záveru, že prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav veci (ust. § 153 ods. 1 O.s.p.), vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil v súlade ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a poukazuje naň podľa § 219 ods. 2 O.s.p..

Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa, považuje odvolací súd za potrebné len zdôrazniť, že v konaní nebol preukázaný už prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu navrhovateľky - nesprávny úradný postup odporcu pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Okrem toho nebolo preukázané ani to, či navrhovateľke už konkrétna škoda vôbec vznikla. Je nesporné, že odporca bol povinný vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva, ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt; v predmetnom konaní bol však sporný rozsah takéhoto dohľadu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch zákonom č. 129/2010 Z.z., teda až od 01.06.2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície. Až od uvedeného dňa tak mohla NBS dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1, v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch zák. č. 558/2008 Z.z.. Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ ZoCP). Pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zákon o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík na rozdiel od iných dohliadaných subjektov. Je preto správny názor súdu prvého stupňa, že tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať a nevykonávala ani dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva. Podľa platnej právnej úpravy mohla kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle § 126 až 130 zákona o cenných papieroch. Sama navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko a že doterajší, alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Nemožno pričítať na ťarchu NBS, ak si týchto skutočností navrhovateľka nebola dostatočne vedomá. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazovala navrhovateľka, odvolací súd sa v tomto smere stotožnil s argumentáciu odporcu. Z tohto rozsudku nevyplýva záver, že návrh o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejme, že poškodený nezíska v konkurznom konaní žiadnu sumu.

To, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu speňažovania konkurznej podstaty. Miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov. Bude tak jasné, že za daných okolností navrhovateľka nebude mať šancu od Družstva vymôcť žiadne odškodnenie. V konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku nedošlo ešte k speňažovaniu majetku z podstaty, a preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky nie je vyriešená. Vzhľadom na túto skutočnosť nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa, že návrh bol podaný predčasne.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní úspešnej odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnil a zo súdneho spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy v odvolacom konaní vznikli.

K výroku pod II.:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľke, aby v lehote 10 dní od doručenia predmetného uznesenia zaplatila súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur. Súdny poplatok vyrubil podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 29.04.2015. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. Namietla nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa s tým, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch účinného do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Poukázala aj na § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konanie začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Podľa jej názoru poplatok za odvolanie nie je povinná zaplatiť, pretože konanie o náhradu škody podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, sa začalo do 30.9.2012. Na toto konanie sa vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, ktoré sa týka všetkých položiek Sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolacia námietka navrhovateľky o nesprávnom právnom posúdení veci spočíva v podstate v tom, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobu podala na súd pred 1.10.2012 (konkrétne dňa 30.12.2011), je v zmysle ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.9.2012, dokedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z toho vyvodzuje, že jej nevznikla poplatková povinnosť v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku zo dňa 20.02.2015, č.k. 12C/157/2012-531.

Tento právny názor navrhovateľky však nie je správny.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď uznesením uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aj keď konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. (čo je predmetom konania v prejednávanej veci) bolo do 30.09.2012 od poplatku vecne oslobodené, a teda nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov. Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, bola do sadzobníka vložená novelou vykonanou zák. č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Touto novelou bolo tiež zrušené ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, ktorým bolo od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Takéto súdne konanie teda nie je od 01.10.2012 oslobodené od poplatkov. To znamená, že navrhovateľka by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podala do 30.09.2012. Pretože odvolacie konanie sa začalo podaním odvolania proti rozsudku až dňa 24.03.2015, t.j. za účinnosti zákona o súdnych poplatkoch v znení zák. č. 286/2012 Z.z., navrhovateľke ako odvolateľke (navrhovateľke poplatkového úkonu - odvolania) vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur.

Keďže odvolacia námietka navrhovateľky o nesprávnom právnom posúdení veci neobstojí, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

K výroku pod bodom III.:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť uhradiť súdny poplatok vo výške 38,60 Eur za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Konkrétne 3,- Eurá za 13 strán podania z 25.1.2013, 5,60 Eur za 56 strán podania z 30.1.2013, a 30,- Eur za 300 strán podania zo dňa 17.6.2014.

Proti uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka podaním zo dňa 29.4.2015 a žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil. Poukázala na to, že dňa 20.8.2012 doručila súdu žalobný návrh vo veci, ktorým uplatnila nárok podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podľa § 4 ods. 1 písm. k) Zák. č. 71/1992 Zb., v znení účinnom do 30.9.2012 (ďalej len ZoSP), bolo toto súdne konanie vecne oslobodené od súdnych poplatkov, ktoré sa týka všetkých položiek sadzobníka súdnych poplatkov, teda aj položky 20a.

V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5M Cdo/20/2010, podľa ktorého zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov (vecné alebo osobné) nie je zákonom o súdnych poplatkoch nijako obmedzené a vzťahuje sa na všetky položky sadzobníka súdnych poplatkov. Ďalej poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v identickej veci, sp. zn. 5Co/313/2012 z 31.7.2012, v ktorom sa súd stotožnil s týmto právnym názorom. Navyše podľa § 42 ods. 1, veta druhá O.s.p., netreba dopĺňať podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že nie je dôvod na zrušenie a ani zmenu napadnutého uznesenia.

Podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu ZoSP, sa vyberá súdny poplatok „Za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona za každú stranu 0,10 eura najmenej 10 eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 3 eurá za ostatné podania s prílohami.“

Podľa poznámky č. 1 k položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov, v prípade podaní urobených elektronickými prostriedkami podpísaných zaručeným elektronickým podpisom súd vyhotoví potrebný počet rovnopisov a ich príloh bez toho, aby žiadal náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 1 ods. 1 ZoSP o súdnych poplatkoch sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) ZoSP, v znení účinnom do 30.9.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 4 ZoSP oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcii.

V predmetnej právnej veci je spornou otázkou, či sa vecné oslobodenie, ktoré sa nesporne týka konania o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzťahuje aj na poplatkovú povinnosť, stanovenú v položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov. Otázka rozsahu vecného oslobodenia už bola predmetom riešenia súdnej praxe. Najvyšší súd SR túto otázku posudzoval vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 2/2011 zo dňa 10.08.2011, v ktorom skonštatoval, že pri vecnom oslobodení od poplatkovej povinnosti sa za žiadny procesný úkon urobený v tomto konaní súdny poplatok neplatí (v danej právnej veci Najvyšší súd SR túto otázku riešil v súvislosti s posudzovaním toho, či súdy nižšieho stupňa správne uložili účastníkovi konania zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti v konaní, ktoré bolo inak vecne oslobodené od súdnych poplatkov).

Inak otázku rozsahu vecného oslobodenia riešil Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 30.03.2011, sp. zn. II. ÚS 124/2011, v ktorom dospel k záveru, že vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p.. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4

ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch). S týmto právnym názorom Ústavného súdu SR sa stotožnil aj odvolací súd. V zmysle citovaného ustanovenia § 1 ods. 1 zákona ZoSP, zákon o súdnych poplatkoch rozlišuje medzi súdnymi poplatkami vyberanými za jednotlivé úkony súdov alebo za konanie súdov (tiež za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry), ako sú ďalej špecifikované v sadzobníku súdnych poplatkov. Z ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSP vyplýva, že oslobodené od poplatku je súdne konanie v taxatívne uvedených veciach; nie však aj jednotlivé úkony súdov. Samotný sadzobník súdnych poplatkov rovnako diferencuje medzi poplatkami vyberanými v občianskom súdnom konaní (označené v sadzobníku pod I.), poplatkami za úkony súdov (označené v sadzobníku pod II., kam je zaradená aj položka 20a, spoplatňujúca vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh), poplatkami za úkony orgánov štátnej správy súdov (označené v sadzobníku pod III.) a napokon poplatkami za úkony prokuratúry (označené v sadzobníku pod IV.). Vzhľadom na ustanovenie § 4 ods. 1 ZoSP sa podľa odvolacieho súdu vzťahuje vecné oslobodenie len na súdne konanie, nie však aj na úkon súdu, ktorým je v danom prípade vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh. Povinnosť zaplatiť uvedený súdny poplatok by oprávnenému v prejednávanej veci nevznikla len v prípade, pokiaľ by mu bolo rozhodnutím súdu priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p., nakoľko oslobodenie priznané na základe ust. § 138 O.s.p. má širší dosah, než oslobodenie vyplývajúce zo zákona o súdnych poplatkoch.

Neobstojí ani odvolacia námietka s poukazom na ustanovenie § 42 ods. 1 O.s.p. , ktoré sa vzťahuje na účinnosť podania so zaručeným elektronickým podpisom v tom zmysle, že ho netreba dopĺňať písomným podaním ako v prípadoch napr. faxového podania alebo podania bez zaručeného elektronického podpisu. To sa však nevzťahuje na povinnosť účastníka v zmysle citovaného ustanovenia § 42 ods. 3 O.s.p..

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.